

# ELŐTERJESZTÉS

## Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. május 2-án tartandó ülésére

**Az előterjesztés tárgya:** A Hasmányi templomrom állagmegóvása kapcsán benyújtott pályázat utólagos jóváhagyása és önerő biztosítása

**Iktatószám:** F/1671/2024

**Melléklet:** 1 db

**A napirend előterjesztője:** Polics József polgármester

**Az előterjesztést készítette:** Horváth Kata irodavezető

**Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:**

<b>Bizottság</b>	<b>Hatáskör</b>
Pénzügyi, ellenőrzési és gazdasági bizottság	SZMSZ 1. melléklet 2.3.8. pont

**A döntés meghozatalához szükséges szavazati arány (a megfelelő aláhúzendő):**

**egyszerű - minősített**

**Egyéb megjegyzés:** -

**Meghívott:**  
-

**A határozatot kapja:**  
-

## **Tisztelt Képviselő-testület!**

Az Örökségvédelem Kollégiuma 2024. márciusában pályázati felhívást tett közzé a veszélyeztetett helyzetű épített műemlékek veszélyelhárításának, állagmegóvásának, illetve részleges helyreállításának támogatására. A pályázat forrása Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény LXVII. Nemzeti Kulturális Alap fejezete, továbbá a 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvény Nemzeti Kulturális Alap fejezete.

A Támogató kiemelt célja a műemlékek védelme és ezzel azok tulajdonosainak támogatása. Ezért pozitív támogatói döntés esetén a pályázónak felelősséggel kell vállalnia, hogy a támogatással megvalósított veszélyelhárítás, állagvédelmi tevékenység eredményét 10 évi fenntartja, és további veszélyhelyzet kialakulását megelőzi.

A támogatási kérelem összeállítása során egy fejlesztési területre legfeljebb 20 millió Forint volt igényelhető és a támogatás maximális intenzitása legfeljebb 90%. A pályázat benyújtásához nevezési díj megfizetése volt szükséges, amely az igényelt támogatás 1% volt.

A támogatási kérelem benyújtásának határideje 2024. április 16. napja volt.

Pozitív támogatói döntés esetén a pályázat cél megvalósításának időtartama: 2024. július 1. – 2025. december 31.

A Baranya Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztálya 2022. március 2-án kelt BA-ETDR-57/1093-2/2022 számú határozatában (1. számú melléklet) a Komló, 959. helyrajzi szám alatt található Hasmányi templomrom állagmegóvása kapcsán kötelezte önkormányzatunkat. A határozat alapján - annak véglegessé válásától számítva - egy hónapon, illetve egy éven belül Komló Város Önkormányzat Városgondokságának közreműködésével megtörtént a szakértő bevonása, a dúcolási és ideiglenes állagmegóvási munkákat elvégezték. Azonban három éven belül a végleges állagmegóváshoz szükséges munkákat is el kell végezni, amely jelenős költséggel jár, amelyet önkormányzatunk saját költségvetéséből nem, vagy csak más feladatok rovására tudna biztosítani.

A Kormányhivatal által megküldött kötelezést követően a szakértői leírásban megfogalmazott feladatok elvégzésére bekért, és 2024. év elején frissített kivitelező árajánlat alapján a végleges állagmegóvási munkák bekerülési költsége bruttó 7.867.702.-Ft volna. Éppen ezért a fent részletezett támogatás jelentős pénzügyi segítséget biztosítana önkormányzatunk számára, így a feladat megvalósítására vonatkozó támogatási kérelem 2024. április 16-án benyújtásra került.

Tekintettel arra, hogy a pályázati felhívás közzétételét követően igen rövid idő állt rendelkezésre a támogatási kérelem összeállítására és benyújtására, kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a pályázat benyújtását, a benyújtáshoz szükséges 70.809.- Ft összegű nevezési díjat és a pozitív támogatói döntés esetén szükséges bruttó 786.770.- Ft összegű önerőt, összesen legfeljebb bruttó 860.000.-Ft-ot utólagosan szíveskedjék jóváhagyni!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Pénzügyi, ellenőrzési és gazdasági bizottság véleményének figyelembevételével a határozati javaslatot támogatni szíveskedjék!

### **Határozati javaslat:**

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete – a polgármester előterjesztésében, a Pénzügyi, ellenőrzési és gazdasági bizottság véleményének figyelembevételével – megtárgyalta „A Hasmányi templomrom állagmegóvása kapcsán benyújtott pályázat jóváhagyása” tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) A képviselő-testület utólagosan jóváhagyja az Örökségvédelem Kollégiuma által meghirdetett a veszélyeztetett helyzetű épített műemlékek veszélyelhárításának, állagmegóvásának, illetve részleges helyreállításának támogatására kiírt pályázati felhívásra a 7300 Komló, 959. helyrajzi számon lévő Hasmányi templomrom állagmegóvására benyújtott pályázatot legfeljebb bruttó 8 millió forint összköltséggel.

Felhatalmazza a polgármestert a pályázattal kapcsolatos nyilatkozatok megtételére és a szükséges dokumentumok aláírására.

**Határidő:** 2024. május 31.

**Felelős:** Polics József polgármester

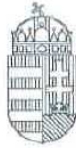
- 2.) A Képviselő-testület legfeljebb bruttó 860.000.- Ft összegű önerőt biztosít a pályázat megvalósítására az önkormányzat 2024. évi költségvetésében szereplő *Pályázat előkészítési, önerő és megelőlegezési* keret terhére. Utasítja a jegyző, hogy a költségvetési rendelet soron következő módosításakor az átvezetések jóváhagyásáról intézkedjen.

**Határidő:** 2024. május 31.

**Felelős:** dr.Vaskó Ernő címzetes főjegyző

**Komló, 2024. április 22.**

**Polics József  
polgármester**



BARANYA MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

ÉTDR azonosító: 202200139890  
ÉTDR iratazonosító: IR-000756827/2022  
Iktatószám: BA/ETDR-57/1093-2/2022  
Ügyintéző: Bogos-Goldfinger Zita  
Telefon: (72) 795-732  
Email: bogos-goldfinger.zita@baranya.gov.hu

Tárgy: Komló, 959 hrsz. alatti templomrom  
állapota ügyében – örökségvédelmi  
kötelezés  
Műemléki törzsszám: M 198 [1454]  
Lelőhely-azonosító: 73039

HATÁROZAT

A **Baranya Megyei Kormányhivatal** (Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály - a továbbiakban örökségvédelmi hatóság) **kötelezi a Komló Város Önkormányzata** (7300 Komló, Városház tér 3.) ingatlan tulajdonost, hogy a **Komló, 959 hrsz. alatti ingatlanon álló templomrom épületének**

**állagmegóvási munkáit végezze el**  
az alábbiak szerint:

1. a jelen határozat véglegessé válásától számított **egy hónapon belül** a templomrom falazatát **statikus szakértő irányítása mellett**, a szükséges mértékben **dúcoltassa meg**.
2. a jelen határozat véglegessé válásától számított **egy éven belül** a templomrom falazatának állapotát épületdiagnosztikai szakértővel vizsgálta felül és a szükséges **ideiglenes állagmegóvási munkákat** végezze el.
3. a jelen határozat véglegessé válásától számított **három éven belül** az épületdiagnosztikai véleményben foglaltak szerint és az örökségvédelmi hatóság előzetes örökségvédelmi engedélye alapján végezze el az épület **végleges állagmegóvásához szükséges munkákat**.

**Felhívja a kötelezett figyelmét**, hogy az örökségvédelmi hatóság 2022. január 25. napján kelt, BA/ETDR-57/293-3/2022. számú végzésében elrendelt **körbekerítést és az élet- és balesetveszélyre figyelmeztető feliratok kihelyezését a továbbiakban is biztosítani kell!**

Amennyiben a kötelezett az örökségvédelmi hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tesz eleget, az végrehajtható. A végrehajtást a döntést hozó hatóság a döntés végrehajthatóságától számított öt napon belül hivatalból elrendeli. A végrehajtás elrendelésével egyidejűleg a kötelezettség elmulasztása okán a hatóság **örökségvédelmi bírság kiszabásáról intézkedik**.

Jelen határozat a közléssel végleges, ellene fellebbezésnek helye nincs. A határozat közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható a Pécsi Törvényszéken (7623 Pécs, Rákóczi út 34.). A keresetlevelet

Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály  
7601 Pécs, Pf.: 188.–7623 Pécs, Rákóczi út 30.  
☎ +36-72 795-353 📠 +36-72 507-012  
✉ epites@baranya.gov.hu Honlap: [www.bamkh.hu](http://www.bamkh.hu)

ELEKTRONIKUSAN HITELESÍTVE  
ZÁRADÉKOLVA – ÉTDR

a Baranya Megyei Kormányhivatalhoz kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet és a jogi képviselővel eljáró fél elektronikus kapcsolattartásra köteles. Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek, illetve az azt önként választók a keresetlevelet a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client> oldalon található IKR-rendszeren keresztül nyújthatják be. Az elektronikus kapcsolattartásra nem köteles fél a keresetlevelet a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 6/2019. (III.8.) IM rendeletének 19. mellékletében meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti (további tájékoztatás: <https://birosag.hu/eljarasok-nyomtatvanyai/polgari-kozigazgatasi-papir-alapu-nyomtatvanyok>). A feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg (további tájékoztatás: <http://birosag.hu/e-per-2018/illetekfizetes>). A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, azonban ha szükségesnek tartja, illetve a felek bármelyikének kérelmére tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. Az erre irányuló kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonnali jogvédelem keretében azonban kérhető a halasztó hatály elrendelése. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell. A bíróság a kérelemről annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül dönt, hiánypótlásnak nincs helye.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

## INDOKOLÁS

A Komló, 959 hrsz. alatti ingatlan a Miniszterelnökség által vezetett közhiteles nyilvántartás szerint M 198 [1454] törzsszámon műemléki védelem alatt áll. Az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján az ingatlan tulajdonosa Komló Város Önkormányzata (7300 Komló, Városház tér 3.).

Az örökségvédelmi hatóság a műemlék állapotával kapcsolatban 2022. január 12. napján kelt, BA/ETDR-57/293-1/2022. számú végzésével hatósági ellenőrzést indított. Az ellenőrzés során, 2022. január 21. napján tartott helyszíni szemlét tartott a tárgyi épületnél.

Mivel a templomrom – különösen a bejárat és az azt fedő boltív mellett – **olyan nagymértékben sérült** (át lehetett látni a falon), hogy az élet- és balesetveszélyes, ennek elkerülése **azonnali eljárási cselekményt igényelt**. Az örökségvédelmi hatóság ezért – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban Ákr.) 81. § (5) bekezdése értelmében – szóban közölte az ügyfél képviselőivel, hogy a Komló, 959 hrsz. alatti templomromot **kerítse körbe, és helyezzen el élet- és balesetveszélyre figyelmeztető feliratokat**. A szóban közölt döntéséről 2022. január 25. napján kelt, BA/ETDR-57/293-3/2022. számú végzésében rendelkezett, melyet az Ákr. 84. § a) pontja értelmében azonnal végrehajthatónak nyilvánított.

A helyszíni szemlén tapasztaltak és az ott készített fotódokumentáció alapján megállapítható volt továbbá, hogy a templomrom **falazata leromlott állapotban van**. Két helyen **nagyobb felületen hiányoznak faldarabok** és a bejáratot biztosító **nyílást szegélyező fal szemrevételezés alapján instabil állapotban van**. Az épület egyéb tekintetben is leromlott képet mutat, helyenként **növényzet telepedett meg** a kövek közt, néhol moha látható. A falból **több helyen hiányoznak kövek és falazatának kötőanyaga mállik**, néhol teljesen hiányzik. A falkoronát záró kősor hiányos, a kapuzat szemöldök-kövének helyreállítása sem történt meg. A falazat lezárása nem biztosítja a csapadék víz távoltartását a falazat belső rétegeitől, ezért az idő múlásával az emlék állapotának **erőteljesebb romlásával kell számolni**.

A helyszíni szemlérről készült jegyzőkönyvet az örökségvédelmi hatóság a kötelezett részére megküldte, aki a jegyzőkönyvel kapcsolatban a nyilatkozattétel lehetőségével nem élt.

Az örökségvédelmi hatóság ellenőrzése során vizsgálta a műemlék általános, biztonságos használathoz szükséges műszaki állapotát, továbbá azt is, hogy annak jelenlegi állapota nem sért-e örökségvédelmi érdeket. Az ellenőrzését 2022. február 28. napján lezáró feljegyzésében megállapította, hogy a tárgyi épület jelenlegi állapota sérti az örökségvédelmi érdeket, mivel a műemléki értéknek tekinthető eredeti falazatok rossz állaga jelenleg közvetlenül veszélyezteti mind az épület műszaki állapotát, mind annak műemléki értékeit.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban Köt.v.) 41. § értelmében a védett műemléki érték fenntartásáról, jókarbantartásáról annak tulajdonosa köteles gondoskodni. A védett műemléki értéket épségben, jellegük megváltoztatása nélkül kell fenntartani, ami kiterjed azok sajátos értékeit képező építészeti alkotórészeire és tartozékaira.

A Köt.v. 67. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében a **hatóság elrendelheti a védett műemléki értékek állagmegóvására** vagy jókarbantartására **vonatkozó kötelezettség teljesítését**. Ugyanezen szakasz (2) bekezdésének a) pontja értelmében a hatóság a kötelezettségek teljesítésére a tulajdonost, a tulajdonosi joggyakorlót, a vagyongazdát kötelezheti.

A Köt.v. 7. § 44b) pontja szerinti, rossz műszaki állapotban lévő védett műemléki érték kármegelőzése, kárelhárítása érdekében végzett tevékenység, mindenképpen szükséges, hiszen a műemlék további romlása a műemléki értékek veszélyeztetésével, sőt, akár megsemmisülésével fenyeget.

A fent részletezett indokok alapján, annak érdekében, hogy a védett műemléki érték **helyrehozhatatlan károsodását megelőzze**, az örökségvédelmi hatóság kötelezte a kötelezettet a rendelkező részben részletezett munkákra. A teljesítési határidő megállapításánál mérlegelte a teljesítéshez szükséges időtartamot és a műemlék állapotromlásának lehetőségét.

Az örökségvédelmi hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 100. § (1) bekezdése, valamint a 104. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a hatósági eljárást hivatalból folytatta le. Az ügyféli kört az Ákr. 10. § (1) bekezdése alapján állapította meg. A döntést a hatóság az eljárás megindításától számított nyolc napon belül hozta meg, ezért az eljárás megindításáról az Ákr. 104. § (3) bekezdésének a) pontja alapján nem értesítette az ügyfeleket. Az eljárás során költség nem keletkezett, ezért arról a hatóság nem intézkedett.

A rendelkező részben foglalt előírások nem teljesítés esetén, a Köt.v. 67. § (3) bekezdése és a Köt.v. 82. § (1) bekezdésének d) pontja alapján, az örökségvédelmi hatóságnak az örökségvédelmi bírság kiszabásának tekintetében nincs mérlegelési lehetősége.

Az örökségvédelmi engedélyre történő figyelemfelhívás a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) kormányrendelet (továbbiakban Övr.) 63. és 64. §-án alapul.

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A jogorvoslati tájékoztató ezen túl a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39. §, 50. § és 77. §-án, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontján, valamint a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 6/2019. (III.18.) IM. rendelet 6. § (1) bekezdésén alapul.

Az örökségvédelmi hatóság hatáskörét és illetékességét a Kötv. 67. § (1) bekezdésének c) pontja, valamint az Övr. 3. § (1) bekezdésének a) pontja állapítja meg.

Pécs, 2022. március 2.

Dr. Horváth Zoltán kormány megbízott felhatalmazása alapján kiadmányozta:

Sónyák József  
osztályvezető

Kapja:

1. Komló Város Önkormányzata (7300 Komló, Városház tér 3.) – elektronikus an Krid 553283774
2. Irattár